

BABA ILI O EMANCIPACIJI

Jelena Marović

Split, svibanj 2016.

Baba ili o emancipaciji

LICA:

Mater

Ćaća

Mali

Baba

1.

(Obiteljski dnevni boravak. Stol i stolice na lijevoj strani, kauč i stolić za kavu na desnoj strani. Čaća leži na kauču i gleda televizor. Odjeća mu je iste boje kao i kauč, nepomičan je, izgleda kao dio namještaja. Mater užurbano ulazi, namješta kauč, briše prašinu sa stolića za kavu, s daljinskog, s Čaćine glave. Zatim zadihano sjeda za stol. Tiho se čuje glazba.)

Mater:

Večeras dolazi Baba. *(Zamišljeno popravlja suknju na koljenima.)* Baba je tradicionalna žena. *(Presavija krp u trokut i veže je oko glave.)* Baba nosi šudar na glavi, baba prevrće očima kad vidi daljinski jer to je: „isti đava ka i mobitel, to zrači uajme meni, al 'ti nije bolje dignit se i prominit program rukon nego to držat uza se?“, baba zamjećuje promjene u poimanju ženske ljepote: „U moje vrime niko te ne bi tija tako mršavu“, baba se razumije u egzotično kulinarstvo, ona je vidjela na svoje oči kako „niki kinezi zavrću nike travuljage s rižon, neš ti riže, i na to metnu sirovu ribu.“

(Ustaje i odvezuje krp u glave) Eto, to je baba. Nije ona loša, ali bojim se... *(Nastavlja čistiti kao prije, kauč, stolić, Čaću, ...)* Bojim se kako će se žena njenih godina i njenih shvaćanja snaći ovdje. Kako će se uklopiti u moderan stil života. Ipak je ovo grad – tehnologija, kultura, umjetnost, promjene su brze, napredak je očit, to sve je desetljećima ispred njenog sela. Ljudi se drugačije ponašaju - *(Kako izgovara riječi, tako čisti: prvo podiže jednu Čaćinu ruku i očisti ispod nje pa to isto napravi s drugom, a zatim mu podiže obe noge i čisti ispod njih.)* - tolerancija, sloboda... Ravnopravnost. *(Stoji zadihana i zamišljena.)* Valjda ćemo naći zajednički jezik. Mislim, morat ćemo, ipak ona ostaje ovdje do daljnjega. *(Sjeda na kauč.)* Do daljnjega... Mislim, ja ću napraviti sve što mogu, bit će joj skuhanu, oprano, odvožit ću je na preglede... Je li pošteno?

(Mali ulazi u kuću, baca ruksak na pod i sjeda na kauč.)

Mali:

Nije pošteno!

Mater:

(zbunjeno) Molim?

Ćaća:

(autoritativno) Šta je sad?

Mali:

Triba san dobit ne pet, nego šest! Sve san naučija: i kad se rodija, i di je iša u školu i kako mu se zvala mater i šta je sve napisa. Sva san joj djela nabrojia! Ali gospođu zanima kako sam se ja - osjećao! (*Oponaša profesoricu.*) Kako me se dojmilo? Je li me potreslo? A di neće, kažen joj ja. Sav san se tresla!

Ćaća:

A jesi zna koja je politička opcija bija?

Mali:

A nec!

Ćaća:

A ne znan onda...

Mali:

Bitno da je Marini dala pet. Nju je to istinski dirnulo, osjećala se ka da je ona tamo u toj baraki zavezana u zavoje i šta ja znan. Još je i pismu napisala o tome. (*zamišljeno*) A nije joj neka pisma, ništa se nije rimovalo. Da san ja tija, napisa bi ne pet, nego deset puta bolju.

Ćaća:

Bome da bi!

Mali:

Sve bi se slagalo ka slagalica, rima, ritam, aliteracije, metafore. Rasplaka bi bar pola razreda s mojom pismom, poslali bi me na Lidrano isti tren. Tamo bi opet pola publike plakalo.

Ćaća:

Ajde dosta! Još i veštu obuci paš bit pravo žensko.

Mater:

Neka sine, samo ti pokaži svoju nježnu stranu, nije to sramota.

Mali:

(posramljeno) Ajme nje... Pa nisan reka da ću ja stvarno napisat pismu, nego da bi moga kad bi tija. A to je razlika, razumiš. Ja na Lidranu, hehe, taj film neš gledat.

Ćaća:

Tako je, pusti ga s mirom, mani se budalaština. Sad ono bitno. Večeras dolazi baba, iden po nju na kolodvor u osan. Ti da si do tad ispraznija iz sobe svoje stvari, ona će tamo spavat.

Mali:

A jee...

Ćaća:

Nego di će? Oću je na balkon stavit leć? Ti ćeš ode na kauč, Mater će ti namistit. A sad muči, evo vijesti. Da vidimo dokle su ovi majmuni stigli s dogovorima...

(Ćaća diže noge na stolić i gleda televizor. Mali, zabrinut, sjeda pored njega i spušta glavu u dlanove. Obojica su nepomični. Mater ustaje i veže „šudar“. Tiho se čuje glazba.)

Mater:

Ja od jutros nisam stala. Digla se u sedam, prvo ispeglala čitavo brdo robe pa izvadila suđe iz mašine pa stavila ručak da krčka. Onda sjela da ću popit kavu, kad zvoni mobitel. Nepoznat broj. Ja halo, a neki glas govori...

(U dnevni boravak ulazi starija ženska osoba, odjevena po zadnjoj modi. Ćaća spušta noge, Mali diže glavu, gledaju zbunjeno.)

Baba:

(Oponaša Adele.) Hello... It's me.

Mater:

(zbunjeno) Molim?

Ćaća:

(Ustaje, govori autoritativno.) Dobar dan.

Baba:

(Pjeva.) Hello from the other side...

Mater:

Koga trebate?

Ćaća:

Helou from Kroejša. Hu du ju nid?

Baba:

(Smije se.)

Mater:

Gospodo, koga trebate?

Ćaća:

(Materi) Pusti mene, viš da nije odavde. *(Babi)* Helou. Dis is no... apartman. Vi not... Kako se reče iznajmljujemo... Mi samo kad je Ultra. Razumite? No room, only when Ultra.

Mali:

(podrugljivo) Pusti Ćaću, on će objasniti.

Baba:

(Skine šešir i udari Ćaću po glavi.) Bogati ja san!

(Mater i Ćaća začuđeno gledaju, Mali diže noge na stol, smije se.)

Baba:

Jesan rekla da ću doć, šta ste blenili?

Mater, Ćaća:

Baba!?

Baba:

Dabome da san ja! Telci dabili telci, babu ne pripoznajete. Dođe vrime da se i baba opameti. Nemoš kaskat za vrimenon, jerbo će te prigazit. A što ti nevista šudar nosiš? Nismo u srednjeme vijeku.

Mater:

(Iznenadeno skida krpu s glave.) Ma ja to samo nešto...

Baba:

I tako ti ja, reko, iden u grad, tamo ću se bolje uklopit sa svojim novin svaćanjima i životnin stilon. *(Ćaći)* A šta ti gledaš, šta ne privatiš kufer?

Ćaća:

(zbunjeno) Oću, Oću...

Baba:

Osin toga, iman ja i neke važne planove, al o tome posli. Prvo da se javin svom malom, vidi mi ga kako je poresta! *(Ljubi Maloga.)* Ti si me odma pripozna, je li tako?

Mali:

Pusti ti njih baba, staro je to, slabo vidi.

Baba:

(Smije se.) Niko nije star ko neće da bude star, je li tako?

Ćaća:

(nestrpljivo) Sidi baba, sidi. Pričaj, kako si stigla? Jesmo rekli večeras u osan uri? Okle si se sad stvorila?

Baba:

E vidiš. Da si prihvatia moj rikvest, vidija bi lipo sve, i di san, i di iden i šta san lipoga pojila. Ovako muči.

Ćaća:

Kaki rikverc?

Mali:

(Vrti glavom.) E ćaća, ćaća.

Mater:

(Ćaći) Request. *(svima)* Hajde, sjednite za stol. Hajde.

(Mater užurbano priprema kavu i sok, ostali sjedaju za stol.)

Ćaća:

Rikvest na fejsbuku? Ono si ti bila? *(važno)* Ja kad vidin da je neka liva slika i livo ime - ne prihvaćan.

Baba:

Nije ništa livo, nego san prikrila identitet da me ne bi uzdovezali moji iz sela. Umorili bi me sa zahtjevima za igrice, ka da ja iman vrimenta za te njiove farme i njive. Osin toga, internet je, amo reć, javna površina, je li tako? Ledina di svak pase. Tu more svak napisat šta ga je volja. A budući da ja sad iman, rećemo, malo progresivnije ideje i svjetonazore, ne volin da svak zna ko san. *(Materi)* Jesi se istrkala više? Sidi vamo k nami.

Mater:

Neka, neka...

Baba:

Znan da nije pametno pisat svašta, al šta ću, to je taj nemirni duh u meni. Ka ono prošli put kad smo organizirali prosvjed za Dan žena, ja bila admin grupe i koga će zvat i pritit nego mene. A kad smo kod toga, ...

Ćaća:

Čekaj, baba, pomalo! Kakvi prosvjedi, admini i bakračići? I otkad se ti služiš kompjuterom?

Mali:

(Smije se.) Baba je moj idol!

(Mater poslužuje kavu i sok na stol. Ćaća, Baba i Mali sjede nepomično. Glazba.)

Mater:

Neprepoznatljiva. Ja još ne vjerujem svojim očima. Taj šešir, pa cipele... Pa suvremene ideje i napredna shvaćanja? Bože, kako je to čudno...

(Ćaća, Baba i Mali nastavljaju razgovor. Mater stoji kraj stola.)

Baba:

Šta je tu čudno?

Mater:

(zbunjeno) Molim?

Ćaća:

Nje nego...

Baba:

Jesan ja tukac možda?

Ćaća:

Nisi nego...

Baba:

Šta ja ne bi mogla ovladat suvremenom tehnologijom? Jel kompjuter grize? Nije. Jel mi traži jist? Nije.

Mali:

I ne sidi ti na glavi. *(Smije se.)*

Baba:

Bome ne sidi. A koristi iman koliko voliš. Rečemo, zanima me di iman bankomat za dignit pare. Upišen di iman bankomat i ono mi sve izlista. Očeš običnu kartu, očeš satelitski snimak.

Mali:

(Zbunjeno gleda u čašu koja se stvorila ispred njega, sliježe ramenima i vadi mobitel iz džepa.)

Baba:

(Ispije kavu u jednom gutljaju i ustane.) Sad kad smo se ispričali, ide baba u frizera. Priko ceste je salon, rekla san maloj da ću doć čim se vama javim. Jest da je ovo ombre, ali izrast je izrast. Nevista, ideš i ti sa mnom, baba časti pramenovima.

(Svi su nepomični. Mater hoda naprijed, natrag, nervozna. Glazba.)

Mater:

Što ću sad? Treba stavit robu na sušilo, suđe u mašinu, dovršit ručak, sto stvari me čeka, kako ću sad u frizera? Baba, ja ne mogu - tako ću joj reć. (veže šudar) Ne, ne mogu joj tako reć, to je baba. Babi niko nikad ništa nije odbio. Baba je nepokolebljiva i odlučna. Takva njena narav održavala je polje i stoku usprkos svim životnim nedaćama. A evo danas, u našoj kući, s tom istom snagom u glasu ona govori o tehnologiji i društvenom aktivizmu... I o pramenovima...

Ćaća:

Kakvi sad pak pramenovi!

Mater:

Ne bi ja, ali, evo baba hoće...

Mali:

(ne dižući pogled s mobitela) Ajte, ajte...

Ćaća:

Ma, čekaj! A ručak?

Baba:

Ne brigaj se, taman ćemo stić. Samo računaj da ti ja ne jiden ugljikohidrate.

Ćaća:

Dobro, računat ću, a ko će ručak skuvat?

Baba:

Ti, bogati!

Ćaća:

Jel ti ja ličin na žensko? Ne znan ti ja ni jaje pofrigat.

Baba:

Slušaj, ima jedan blog vamo na internetu od jednog malog. On ti tu meće snimke kako se kuva, za početnike, razumiš. Taj bi i tukca naučija motat sarmu.

Ćaća:

Nemoj baba, molin te...

Baba:

(Skida materi krpu s glave i daje je Ćaći. Odlaze.) Poslat ću ti link!

(Ćaća sliježe ramenima i odlazi, Mali ostaje za stolom, tipka na mobitel.)

2.

(Obiteljski dnevni boravak. Mali sjedi za stolom i tipka na mobitel. Tiho se čuje glazba.)

Mali:

(Ustaje.) Otkako se baba doselila k nama sve se okrenilo naopako. Ja više neman privatnosti u svojoj sobi, spavan na kauču, a učin ode za stolon. Baba je prisvojila i moj kompjuter pa san prisiljen izlaziti vanka, voziti biciklu, ići na balun na školsko, na kave, u knjižnic... ovaj, *(dublji glasom)* u kladaru. *(Stavlja mobitel u džep, sjeda na kauč.)* A Mater... Ona je pala skroz pod njen utjecaj. Sad svaki dan želi imati vrijeme za sebe. Čita nekakve knjige, pije kavu, piše mailove... Krenula je i na zumbu. Kad san joj reka da mi ispegla košulju za Franinu drugu maturalnu, ona mi je poslala link. Babino maslo. *(Diže noge na stolić, namješta jastuk pod leđima.)* Ali, sve u svemu, nije nam loše s njom. Uvela je dosta dobrih promjena. Na primjer...

Mali:

(Viče.) Ćaća! Ćaća!

(Ćaća dolazi, užurban i zadihan, nosi pregaču. Pod rukom nosi jastuk i prekrivač.)

Ćaća:

Molin, šta je? *(Stavlja jastuk na kauč, slaže prekrivač.)* Evo ti ovo ode, ne znan ti je pidžama.

(Odlazi užurbano.)

Mali:

Čekaj, Ćaća!

Ćaća:

Šta je, boga mu poljubin, izgorit će mi nabujak!

(Ćaća stoji nepomično, Mali ustaje s kauča. Glazba.)

Mali:

O tome govorin. Nabujak! Otkako Ćaća kuva, jedemo samo stranu spizu i moran reć da mu dobro ide. Nije još naučio motat sarme, ali pomalo, ako može tukac, naučit će i on. Mater kaže da u životu nije bolje jila, ali da ona nije mjerodavna jer je sritna kad s posla dođe na gotovo pa makar to bila palenta s mlijekom. A s obziron da je Ćaća osta bez posla, to san zaboravija reć, bojin se da nan ukoro ništa drugo nego pura i mliko neće preostat. Eto šta ti je život.

Mali:

Ćaća, *(Stavlja mu ruku na rame.)* tija san ti reć da po meni ti puno bolje kuvaš nego mater.

Ćaća:

Ajde Mali, šta ti triba? Gukni golube!

Mali:

Vidi njega... Ja te pohvalin, a ti odma moraš bit sumnjičav. Evo, recimo jučer onaj toć, onako malo pikantan, a opet lagan, izija bi tri pijata da san moga.

Ćaća:

E, jes vidio? Malo čilija, malo kurkume, malo vlasca, naravno, dec biloga, malo muškatnog oraščića...

Mali:

Divota... Nego, oraščiću, imaš dva konja?

Ćaća:

Ko te ne zna skupo bi te platija! *(Vadi novce iz džepa.)* Drž!

(Dolazi Mater s posla.)

Mater:

Dooobar dan! Nešto fino miriše. *(Poljubi muža, njuši po zraku.)* Muškatni oraščić?

Ćaća:

(Odmahuje rukom, odlazi.)

Mater:

(za sebe) Koja ludnica danas na poslu, voditelj poslovnice je dao otkaz, Stipe uzeo porodiljni, Sandra na bolovanju, totalni kaos...

(Mater sjeda na kauč, spušta aktovku pored sebe i podiže noge na stolić. Leži nepomično. Glazba.)

Mali:

Da mi je neko prije misec dana reka da će mater ležat na kauču dok otac trči po kužini, virova bi mu isto koliko i profesoru kad kaže da će ispraviti testove do sutra. Ali, desilo se i to čudo. Moran priznat da se tu slažen s Babom, obaveze bi se trebale pošteno podijeliti. *(Sjeda na kauč, vadi mobitel i tipka.)* Dobro, ja se još malo izvlačim jer učin za maturu, ali...

Mali:

Asti sto, šta je ovo! *(Gura Mater laktom i pokazuje joj mobitel.)* Vidi ovo, molim te!

Mater:

(Smije se.) Svjetska je!

(Mater i Mali gledaju u mobitel i smiju se, dolazi Ćaća, nosi kuhaču.)

Ćaća:

Šta je smišno? *(Gura Materi kuhaču ispred usta.)* Provaj, jel fali šta?

Mater:

(Smije se, liže toč s kuhače.) Dobro je, samo z soli.

(Ćaća odlazi i ubrzo se vraća s loncem i stavlja ga na stol. Mali tada ustaje i postavlja tanjure i pribor. Dolazi baba. Odjevena je u mladenačku odjeću, u ruci nosi nekoliko transparenta na štapovima.)

Baba:

Helou!

Mater:

Hej baba! Sjednite, sad će ručak. Ko vas je doveo?

Baba:

(Sjeda na kauč, ostavlja transparente sa strane.) Struja me pribacija biciklon.

Mater:

Biciklom?

Baba:

Prvo je on vozija, a ja sidila na štangi pa smo se kod pošte zaminili.

Mater:

(zabrinuto) A nije vam to bilo pametno, baba moja.

Baba:

Nego kako, da ja ko mila gera cilin puten sidin, a ti moj pedalaj? Kako ćemo se tako emancipirat?

Mater:

A ne znam...

Baba:

Žena mora zahtijevat svoja prava koja su joj stoljećima bila uskraćivana, to jest. Ali isto tako mora pruzet i neku odgovornost. Primjer ću kazat. Kad bi moj muž kojeg nemam, pokoj mu duši zadrto me, uzea pa opru podove, okrpia bičve i tako, onda bi ja morala znat zavrnit sijalicu ili pribit brokvu di triba.

Ćaća:

Ajmo, ručak je na stolu!

(Svi sjedaju za stol, jedu.)

Baba:

Svašta vas baba mora još naučit. Ali evo, dobro se sve priokrenilo. *(Malome)* Nu ti ćaće na primjer, on ti je s pedeset godina u guici otkrija da je u njemu cili život čuča jedan mali kulinarski genijalac.

Mali:

Da čuča! A vidi mista, *(Pokazuje Ćaći na trbuh.)* moga je igrat na male branke da je tia!

Baba:

Istina, i njemu bi dobro došlo da malo vrti pedale.

Mali:

I čekaj, ti si stvarno vozila tog Juru na bicikli?

Mater:

Struju.

Baba:

Nego kako. Došli mi do pošte i ja kažem Struja silazi, sad san ja.

Mater:

(zabrinuto) Meni se to ne sviđa.

Baba:

Rileks neve, šta se tresesh! Zafrkavan se malo sa vami. Di ću ga ja gonjat na bicikli, ima u njemu sto kila, a u babe je kuk umjetan.

Ćaća:

A šta ti je ono tamo?

Baba:

(Ustaje.) Čekaj, saš vidit! *(Pokazuje transparente.)* Ovo smo imali mirni prosvjed doli na okretištu autobusa. Dobili smo jučer dojavu. Jedna žena, vako ka ti, neve, u najboljin godinan, položene sve kategorije, prometni vakultet završila, govori dva jezika, fina, nema dioptrije, javila se na njiov natječaj za vozačicu. Oni ti nju na razgovor, dobar dan-dobar dan, ne znan kako bi van to reka... Vi ste žensko. Zamisli se ti tukca!

Mater:

I nisu je uzeli?

Baba:

Jok. Da tu triba snage za okrićat volan i potezat ručice jerbo su to autobusi stariji od njenoga ćaće.

Mali:

A komedije!

Baba:

Dašta nego komedija! Izmišljaju, mažu. Oće monopol muškaraca nad volanon. Ali, bože moj, za take stvari su prosvjedi dušu dali. *(Vraća se za stol.)* Napraviš malo gužve, dođu novine i televizija pa ti moj vidi kakoš se snać kad ti novinar stavi prid nos oni mikrofon, oni ka pekinezer. Jel tako?

(Svi drže žlice u rukama, glave nad tanjurima, nepomični su. Mali ustaje. Glazba.)

Mali:

Svi moji prijatelji već znaju babu. Di je baba, kako je baba, vidia san babin status na fejsu, ludilo mi je babina profilna, baba, baba, baba... Ponekad se osjećan ka zadnji šonjo. Ona ka zmaj stoji ispid autobusa, u jednoj ruci transparent, u drugoj megafon, šofer trubi, viče, boga, gospe, ona ne mrda. A ja, ja se pripa zamjene iz hrvatskog. *(Afektira.)* Ovo je dobar, tri, jesi zadovoljan? A Marina se smijulji u drugoj klupi, red do

prozora, stolica do prolaza, bila majica, sive rebe, plave airmaxe, plave oči... Biće misli – vidi budale! Ne, nisan zadovoljan! Sve san ti reka, i di se rodija i kad se rodija i šta je napisa i kako je pisa, al nemoj me, brate, profesorice, pitat kako san se osjeća! Jel ja moran isprid cilog razreda se crnit? Jel moran? Možda bi moga babu pitat za savjet. Samo triban nekako skrenit temu...

Mali:

E baba! Već su ti izašle slike sa prosvjeda na fejsu i u slobodnoj i još po nekin portalima, al nisi vidila?

Baba:

Evo sad ću, nek iziden, isto se čovik umori od ove građanske solidarnosti.

Ćaća:

Vadi, baba, ima još. Jel valja toć?

Mali:

Pusti sad toć. Vidićeš baba koliko si lajkova skupila, svi su moji prijatelji lajkali, njima si kraljica samo taka. Evo na primjer, Maki me danas pita da jel mu moš dat savjet u vezi neke situacije, zamisli, haha.

Baba:

Mogu, no problem! Neka dođe, sve će mu baba objasniti.

Mali:

A ovi... Ne može on doć, on ima... Astmu.

Mater:

A nije dijabetes?

Mali:

E, i to ima. Pa ti ne može iz kuće izać od toga kašlja, šećera i svega.

Ćaća:

Poslat ću mu ja po ćaći domaćega luka. Naš luk diže iz mrtvih, a di neće to malo kašlja zaličit, jel tako baba?

Mali:

Pusti sad luk. Ima on važnijih problema, a ti samo misliš na luk i kapulu i toćeve, ne pitaš se kako je drugima.

Baba:

Je, triba mislit i o drugome. Ajde Mali, pucaj, sluša te baba.

Mali:

Znači... Ima ta jedna profesorica iz hrvatskog šta minja našu razrednicu. I nije ona loša, ali pari mi se da me baš i ne voli.

Ćaća:

Kakve ti veze imaš?

Mali:

Pa... Ja... Ajme tebe, Maki mi je ka brat pa se poistovjećujen s njegovin problemima. A ova ne voli ni mene ni njega. Na primjer, kad dignu Makija za odgovarat, on ti sve zna šta ga pita, ali ova neće da mu da pet, nema boga. A ima i ta jedna ženska. Marina. Ovi, ne Marina, nego ta sidi kraj Marine, a zove se... Lara. I ona ti ima sve petice, najbolja je u razredu.

Baba:

I on bi tija dobit pet da zadivi tu Marinu?

Mater:

Laru.

Mali:

Pa, otprilike, ali... Nije to tako jednostavno... U ove zamjene petice dobiju samo oni koji govore o svojim osjećajima, bla bla. To su, dakle, samo ženske. Znači, moga bi se ocrnit prid razredon, ali bi dobija pet. A s druge strane, ko zna oće li se Lauri svidit ta njegova strana, ko bi ženske razumija.

Mater:

Lari.

Baba:

Prvo, ne kaže se ženske. Drugo, zašto bi samo žene govorile o osjećajima? Ko je reka da jedan muškarac ne može pročitati neku knjigu i doživjeti je onako u duši, i zaplakati ako treba. Treba se boriti protiv takih zadržanih razmišljanja, a kako ćeš bolje nego vlastitim primjerom. (*Malome*) Zato ti baba kaže, sinko, stani ispred svih, digni glavu i reci – kada se ono Karenjina itnila prilikom transibirskog ekspresa, koji je već bio, ja sam zaplakala ka malo dite. Briga te, imaš svoj đir.

Ćaća:

Valjda Maki ima svoj đir...

Mater:

I mislim da je Karenjinu čitao u drugom razredu...

Baba:

Vi ki tukci. Razmišljajte apstraktno! Ja i Mali smo se sve razumili, jel tako, Mali?

Mali:

Je, baba, ja ću mu tako prinit.

Baba:

A kad završimo s ovim prosvjedima za Maru vozačicu, onda ćemo lipo napraviti jednu akciju ili performans u kojemu ćemo simboličkim putem prikazati položaj muškaraca tijekom obrazovanja. Sramota je da u 21. stoljeću muškarci nemaju pristupa u područje osjećajnosti, brižnosti, pa čak i umjetnosti. Bit će to puno lipo prosvjed, ka bombon!

Mali:

Ma ne treba baba, fala ti, ka da jesi.. Stvarno, ne trebaš se mučiti. Imaš ti i drugih briga.

Baba:

Ne, ne, dapače, da si mi vrhunsku ideju.

(Svi drže žlice u rukama, glave nad tanjurima, nepomični su. Mali ustaje. Glazba.)

Mali:

Eto, sad san se uvalija. Još će me uvuć u te svoje aktivističke krugove, a ja neman vrimena za to. Sad će kraj godine, u peti mjesec je matura, treba faks izabrat, treba nać neki posal za lito, štedit za vozački. A treba i pomagat po kući jer mater dolazi umorna s posla, ćaća po cile dane kuva, a baba je uvik vanka s ekipom. Ko će mi još prosvjedovat uza sve to. Istina, nije ni nama muškarcima danas lako. Triba bi neko napravit nešto po tom pitanju. Ali neko ko se ne sprema za maturu...

Mali:

Ja ću skupit pijate!

Mater:

Ručak je bio petica, nadmašio si samoga sebe.

Ćaća:

Ma nije to ništa...

Mater:

Ajde, ajde, bez lažne skromnosti.

Ćaća:

Da nije bilo babe, ko zna bi li ja ikad...

Baba:

Baba samo malo pogurne stvari di treba. Znete da se ja ne volin puno mišat. Ja volin lipo o svon poslu, ja uvik kažen – godine imaš, u pamet ti se ne mišan! U, mobitel mi vibrira! Alo? Ja san, recite. A ti si! Fala ti, Gorane, to je odlična vijest. Doći će on danas, ti radiš do tri, jel tako? Fala još jednon, pozdravi ženu i maloga, doviđenja, adio.

Ćaća:

Ko je to bia?

Baba:

Mali iz općine. U dva ideš u njega razgovarat o biznisu.

Ćaća:

Kakvon biznisu?

Baba:

Otvorićeš firmu. To ti je malo poduzetništvo, to će ti Goran objasniti. Imaćeš jednog uposlenog, sebe, a kasnije ko zna.

Ćaća:

Kakvu firmu?

Baba:

Pa za kuvanje, bogati! Ja mislin da ti je bolje za početak raditi od kuće, kupiti ćemo one male škatulice i plastične kašike i pinjuriće i slat ćeš ljudima ručak na kućnu adresu. A kasnije moš otvoriti i restoran kad se biznis uhoda. Moš ga nazvat... Ćaća.

Ćaća:

Ćaća?

Baba:

Ili kako ti oćeš. Neću ti se ja mišati. Goran je reka da će te sve uputiti, u te dozvole i papire, ka svoga brata.

Ćaća:

A ko ti je taj Goran, odakle ga znaš?

Baba:

Priko fejsa.

Mater:

To je odlična ideja!

Mali:

(Dolazi iz kuhinje.) Kakva ideja?

Baba:

Ćaća će ti postat poduzetnik! Kuvar!

Mali:

Asti sto! Čestitan!

Ćaća:

Dobro, ne znam još...

Baba:

Jes vidia, a? Reka bi čovik mrtvo puvalo kad ga vidi, a on pravi poslovan čovik. *(Ustaje, potapša ćaću po kosi i odlazi.)* To je babina raca!

Mali:

Bravo ćaća, pravi si majstor od kuhače! *(Potapša ćaću po ramenu i odlazi.)*

Mater:

Ma ljubi ga žena! *(Ustaje, ljubi ćaću u čelo i odlazi.)*

3.

(Obiteljski dnevni boravak. Ćaća sjedi za stolom. Tiho se čuje glazba.)

Ćaća:

Posal ide odlično. *(Ustaje, vadi iz džepa bijelu kuharsku kapu i stavlja je na glavu.)* Nije proša ni misec dana, a ja ne mogu napripravit plastičnih piruna i noža koliko ima narudžbi. Telefon po cile dane arlauče. *(Uzdiše, skida kapu.)* U početku san ja, ne budi lin, i kuva i raznosiya, ali domalo je vrag odnija šalu i mora san zaposlit dostavljača. Zapravo, dostavljačicu. Maru. Lipo je ona njima rekla neka tu svoju javnu ispriku stave u neko misto, da in sad ne bi vozila taj smrdljivi stari autobus ni da je mole na kolinima. I vratila se ka carica na biro. I ja je uzea za vozačicu. Došle nan novine u kuću radit reportažu. Izašla u slobodnoj moja slika, ovolika *(Pokazuje rukama.)*, skoro kvarat lista, a ispod velikin slovima: Moj kombi nije šovinist. To san ja ka reka. A vraga ja, to mi je baba smislila. Rekla je da će to bit dobra reklama i za moj biznis i za žensku emancipaciju. Za emancipaciju ne znan, ali posal ide odlično. *(Sjeda za stol.)* I srića moja da je tako jer ne stignen puno zamarat glavu sa grubin stvarima šta se u našoj kući događaju... *(Stavlja glavu u ruke, zabrinut je.)*

(Mali ulazi, ostavlja torbu na podu i sjeda na kauč.)

Mali:

E stari... Šta ima za ručak?

Ćaća:

Punjene paprike. *(Ponovno spušta glavu u dlanove.)*

Mali:

Uuuu.

Ćaća:

Vegetarijanske.

Mali:

Ajme majko.

Ćaća:

I sarme... Od soje.

Mali:

A dobro, neće se bacit. Nego, moran se pohvalit da san dobija pet iz hrvatskog.

Ćaća:

I souffle od šparoga.

Mali:

(Uvrijeđeno, afektira.) Bravo sine, svaka čast. Zna san ja da ti to možeš. Fala ćaća, lipo je imat podršku u obitelji, osobito u ovako osjetljivom razdoblju prid maturu.

Ćaća:

A od kolača – makovnjača, orahnjača, ...

Mali:

Ali ja mislin da neću ni izać na maturu.

Ćaća:

Štrudla s jabukama, štrudla sa sirom, ...

Mali:

Šta će mi fakultet i puste škole, za moj poziv potrebno je samo nadahnuće. Ćaća, ja odlazin na Velebit, živit ću ka pustinjač, hranit ću se šumskim bobicama i do kraja života samo ću svirat frulu.

Ćaća:

Asti sto! ...I rolat od šumskog voća san pravija, tako je!

Mali:

Odustajem... *(Vadi mobitel iz džepa i tipka.)*

(Dolazi Mater s posla.)

Mater:

Dobar daaan! *(Ljubi Ćaću.)* Kako si danas?

Ćaća:

...Preleven čokoladom.

Mater:

Oookeeej. *(Ljubi Malog.)* A ti, sine?

Mali:

Peja iz hrvatskog!

Mater:

Uuu, sjajno! *(Sjeda do njega na kauč.)* Pričaj! *(Vadi mobitel iz torbe, čita poruku.)* Čekaj, čekaj, oprost.

(Mater ustaje i otrči, Mali uzdahne i nastavi tipkati. Glazba.)

Ćaća:

Danas je malo slabiji dan. Lipo je vrime pa su ljudi izašli vanka... Po šoping centrima. Tamo će i izist šta god. A kad je kiša, svi zovu - šalji ručak, šalji kolače, brže, brže. A ne mogu ja sve sam, nisan ni ja više u godinama. Dobro bi bilo da se Mali uči radnim navikama, da pripomogne u obiteljskom biznisu. Al ko će njega uvatit, taj stalno negdi leta. Nešto ga pitaš – ili te ignorira ili mrmlja sebi u bradu. Pubertet... Možda se zaljubija, možda... Možda je upa u loše društvo - piva na zidiću, tiket u kladari, ... Ma, razgovarat će on sa mnon, tija ne tija!

(Ustaje od stola, autoritativno dolazi do Maloga.)

Ćaća:

Ovako više ne može! Ti nas odi sve ignoriraš. Lipo ćeš sad razgovarat sa mnon, tija ne tija!

Mali:

(Sprema mobitel.) E, reci, slušan te.

Ćaća:

Da se nisi pravija da me ne vidiš i ne čuješ, znan ja te baze, davno san ja tu školu proša.

Mali:

Ma čujen te, reci.

Ćaća:

Ja sa svojin ćaćon nisan smija tako. Kad je ćaća govoriya, ja san muča i sluša. Prije se zna neki red. Ja san se tvojih godina budija u pet ujutro i pješačija do škole dvaest kilometara, i po kiši i po snigu i po buri, sve u starin, iskidanin patikama, nije bilo autobusa. A popodne bi me mater poslala...

Mali:

Ćaća, ćaća

Ćaća:

A?

Mali:

O čemu si tija razgovarat? Slušan te.

Ćaća:

E, ovi... Da, tija san ti reć, kad bi sve lipo stavija na papir, vidiya bi da si uvik na gubitku, bez obzira na koeficijente, a šta se tiče pive, ...

Mali:

Ćaća! Opet se gubiš.

Ćaća:

Jesan. Oprosti. *(Sjeda na kauč, uzdiše.)*

Mali:

Znan da si cili u poslu i da te sve ovo pogodilo šta je bilo...

Ćaća:

Je, cili san u balunu. Ne stignen te ni pitat kako si, šta ima...

Mali:

Evo, u kratkin crtama. Ocjene idu na bolje, učin za maturu. Bija san na razgovoru za posal za ovo lito, ima bit da su me primili. U kafiću od Makijevog strica. Lovu ću stavljat sa strane za vozački. Iman curu. Za fakultet se još nisan odlučija, ali iman dva u užen izboru. Malo kašljen, ali ništa strašno...

Ćaća:

Čekaj, čekaj, od kad to?

Mali:

Jučer me uvatilo, kako san se vraća uznojan sa školskoga...

Ćaća:

Ne to, nego ono za curu?

Mali:

A to... Ima tek tjedan dana, nisan tija ništa govorit dok ne vidimo kako će se stvari razvijat. Razumiš...

(Mater se vraća.)

Ćaća:

(Materi) Šta je bilo?

Mater:

(Zabrinuto, sjeda pored njih na kauč.) Neće na dobro, bojim se.

Mali:

A jučer je parilo ka da je bolje.

Ćaća:

Možda bude bolje, znaš kako se u životu stvari priokrenu.

Mater:

Bojim se...

(Dolazi Baba, u spavaćici, bolesna.)

Baba:

Šta ste pokisli? Nema kiše.

Mater:

(Hvata Babu ispod ruke.) Polako, polako.

Ćaća:

(Hvata Babu ispod druge ruke.) Je li doktor reka da ležiš?

Baba:

Jel se smin napit vode? Hvala lipa.

Mali:

Tribala si poslat poruku na Viber, donija bi ti ja u sobu.

Mater:

Možda bi radije čaja?

Baba:

Ne bi nego vode i uzela bi sama, hvala lipa. *(Odlazi do stola i nalijeva iz vrča vodu.)* A kako bi popodne mogla ić prid općinu na prosvjed, ako ne mogu sama uzet malo vode?

Ćaća:

Ali, moraš mirovat, baba, razumiš.

Mater:

Kako ćete ozdravit ako ne budete slušali doktora?

Mali:

Eto, iću ja umisto tebe, jel važi?

Baba:

Vidi šta su skočili. Vi čim čujete rič prosvjed - poludite, zamišljate da se ja iden tuć sa policijon. Ali, nasilje je uvik, dico, kontraproduktivno. Kad bi ja, rećemo, virovala u neku ideju i mislila da je to vrh,ludilo, da bi svi tribali tako... I onda pošla pa vridala one šta ne misle tako, tukla ih, razbijala in prozore, govorila da su ovaki il onaki šta to ne razumiju... Tu moju ideju, koliko god bila dobra i plemenita, ne bi niko živ prihvatija... A toliki tukac nisan da iden kontra svojih vlastitih ideala.

(Ćaći zvoni mobitel, odvaja se sa strane da bi primio narudžbu za rućak. Baba ostavlja ćašu i odlazi prema svojoj sobi. Na pola puta pada, Mater je hvata i pomaže joj da dođe do sobe.)

Mater:

Polako, polako...

Ćaća:

Dobar dan. Danas su van sarme i paprike. Ćetri komada? I pire krumpir? Koja je adresa? Jel to ono kod policijske postaje? E, znan, znan. Koji ste kat? Dobro, za dvaest minuti. Hvala, adio. *(Malome)* Šta je bilo?

Mali:

Mater je odvela nazad u krevet.

(Mali sjedi na kauču i čita knjigu. Ćaća hoda naokolo zabrinut. Glazba.)

Ćaća:

Nije dobro. Nikako nije dobro. Ni doktor nije previše optimističan, ipak je ona u godinama. Mi se trudimo oko nje, pazimo na nju. Ali, to je tvrdoglavo! Njoj samo prosvjedi u glavi. Ne može iz postelje pa joj je Mali donija laptop pa da po njemu tandrka. Da ona ne želi bit odsičena od svita. Da ima još malo vrimenta da nadoknadi sve šta je propustila u mladosti. A to misli na onu... Emancipaciju. Razumin ja, bila su teška vrimenta, zabit, u cilon selu nemoš skupit tri knjige. A ona žena od akcije, od života, od... Prosvjeda. A nije smila nego kopat po vrtlu, hranit kokoši, razvlačit pite i šta ja znan. I sad kad je otkrila ovu tehnologiju, ne bi je bog više zaustavija.

(Javlja se na mobitel.) Halo? Dobar dan. Sarme i paprike, obične i vegetarijanske, imate cili meni na fejsu. Koliko? Prezime? Adresa? Kat? Za po ure. Bog-bog.

Šta san ono... E, to. Mobiteli, laptopi. Prije ih nije mogla vidit na oči. A sad... Ona i Mali, ne znaš ko je luđi s tin aplikacijama i vragovima. Čovik uči dok je živ, dobro ona kaže. *(zamišljeno)* ...A kad nisi živ, onda nemaš više šta učit. Ali, ako si dok si bija živ nekoga nešto naučija, onda kad nisi više živ, to znanje ostaje za tobom. I zapravo, ako tvoja djela i dalje žive, kao da si i ti još uvijek živ. E jesan ga sad zapetlja. Triba bi neki pisac napisat pismu o tome. Asti, da me baba čuje, sad bi me prekorila. Rekla bi da zašto sve šta je pozitivn ljudi poistovjećuju s muškim subjektima, tako nešto. Da tu triba reć neki pisac ili neka... Ova.. Kako se to reće? ... Pisica?

Mater:

Što ti mumljaš? Evo, legla je. Nagovorila sam je da malo odspava.

Ćaća:

Dobro si učinila. Kako se reće žena koja je pisac?

Mater:

Književnica.

Mali:

Spisateljica.

Mater:

Zašto pitaš?

Ćaća:

Ma nešto san razmišlja.

Mater:

A jel znate kako se zove žena koja je direktor?

Mali:

Mater.

Ćaća:

Dobra!

Mater:

Ozbiljno.

Ćaća:

Lažeš... Direktorica! (*Hvata je oko struka i vrti u krug.*)

Mali:

Besa! (*Mater mu daje „besu“.*) Preludo. Prije kolko, dva miseca, ti na blagajni, on na birou. A vidi sad, mater direktorica, ćaća kuvar.

Ćaća:

Chef, molit ću.

Mali:

Evo, budimo realni. Bi li vas dvoje mogli sami doć do tih postignuća? Ne, dragi moji roditelji. Sve to ne bi se nikad dogodilo da nije bilo jedne osobe. ...Mene.

Mater:

Tebe?

Ćaća:

Aj ne sviraj.

Mali:

Pa e! Dok ste vi gradili karijeru, nizali uspjehе, emancipirali se od svojih, spolom nametnutih uloga... Ko je za to virime pra robu, stavlja na sušilo, diza sa sušila i pegla, ko? ... Jaa. Da nije bilo mene ti bi sad išla na sastanak u gaćama od pidžame i majici na Spužva Boba. A ti bi se, chefe, slikava za Slobodnu u pregači zašporkanoj crnin rižoton, manistron na pome i žumanjcima . Parija bi njemačka zastava. Ali, ne zamjeran, sve pet.

Ćaća:

E kad smo kod toga, jesi mi krpe stavlja prat?

Mali:

Jesan, na devedeset.

Mater:

Sunce moje... (*Ljubi Maloga, on se otima.*) Mater će ti od povišice kupit nešto. Što bi htio? (*Smije se.*) Novu peglu?

Mali:

Da znaš da bi nan tribala nova, ova se sva začepila od kamenca. Ne mogu ni ja tako više, neman osnovne uvjete za rad. A da ne govorin koliko iman učit za maturu. (*Vadi mobitel iz džepa.*) Baba šalje poruku na Viber. Neki smajlići. Raketa, banana, srednji prst. Šta joj to znači?

Ćaća:

Brzo mi napravi frape... Tukac. (*Smije se.*)

Mater:

Ja ću. (*Odlazi.*)

Mali:

Hehe, dobra.

(Mali sjeda na kauč i ponovno čita knjigu. Glazba.)

Ćaća:

Moja žena direktorica. Zna san ja da će uspit! To je borac, vidi ja to u njoj od prvoga dana. Taj pogled kad me polila mineralnom i rekla onin svojim glasićen... *(Afektira.)* Đikane! A vidi nas sad, koji par. Imamo i divnog sina, odgojili smo ga, ma ne može nego taki. Još baba sad kad malo prizdravi, sve će bit ka po loju.

(Dolazi Mater, vidi se kako nešto objašnjava Malome. Mali plače. Mater hvata Ćaću za rame, uporno mu pokušava privući pažnju, on je ne primjećuje. I dalje se čuje glazba. Govor Maloga i Matere je nečujan.)

U početku je parilo ka da će to s babom bit katastrofa. Prvo, Malome je zauzela sobu, tiskamo se u pedeset kvadrata. Drugo, mislili smo da će nan se popet na glavu s pričama o reumi i boleštinama kako to obično bude sa starijin sviton. Kad ono, baba ka lastavica. Sad kad se malo oporavi, mogli bi svi lipo na jedno putovanje. Negdi vanka, da i ona vidi svita. Šta ti je život – živila u četiri države, a nikad se nije makla dvaest kilometara od kuće. ... A vazda spominje te đavlije Bahame. Odvest ćemo je na Bahame.

Ćaća:

Molin, šta je?

Mater:

Ej, ej, čuješ li me, čuješ li me što ti govorim?

Ćaća:

Nešto san se zamislija...

(Mater i Ćaća stoje ukočeni jedno nasuprot drugome i gledaju se. Ćaća zaplače i grli je. Svi se kreću bez glasa, ukočeni – Mali hoda gore dolje po prostoriji, Mater ga grli i smiruje.)

Ćaća odlazi, ali ubrzo se vraća i sjeda na stolicu, spušta glavu na stol. Zvoni mu mobitel, napadna i neprikladna melodija.)

Ćaća:

Alo. Narudžba. Ne, ne, oprostite, nema, nema... Nema. (...) Baba je umrla.

(Mater i Mali zagrljeni napuštaju prostoriju, Ćaća za njima.)

4.

(Obiteljski dnevni boravak. Prazan. Ulazi Ćaća, ostavlja sako na kauču, nešto traži. Zatim ulaze Mater i Mali, ostavljaju sakoe i sjedaju za stol. Piju vodu. Ćaća pronalazi pismo u džepu i sjeda za stol. Odjeveni su u tamna odijela, kreću se tiho, usporeno. Odsutni su, žalosni. Tiho se čuje glazba.)

Mater:

Ožednila sam.

Mali:

Sparno je danas.

Ćaća:

Neki... pritisak u zraku.

Mater:

Vlaga...

Mali:

Tribalo bi klimu upalit.

Ćaća:

Ili otvorit prozore.

Mater:

Da, trebalo bi nešto napraviti, zbilja je vruće.

(Nepomično sjede za stolom. Čuje se Babin glas.)

Baba:

Obuć se u crno na vaku vrućinu, to je blesavo. Tribala san in lipo napomenit da neću nikoga da vidim u crno na svome sprovodu. A nisan se sitila, ko je moga mislit da ću otić

vako iznenada, na vrhuncu života i snage. ...Ali, nije svako zlo za zlo. Evo primjer, odi gori je uvijek ugodnih dvaest celzijusa. Drugo, nema diskriminacije nikakve vrste. I treće, nestala mi je mrena s očiju i sad vidim ki orao. ...Kad bi oni samo znali da ih baba cilo vrijeme gleda, hehe. Ma... Nemogu reći da mi odi ne valja, sačuvaj bože, sve mi je ki princezi. Nego, nedostaju mi, brinem se. Po cile dane sidim na ovoj oblačini, s nikim se ne družim nego pazim na njih, gledam šta rade.

Mali:

Šta si reka da nam moraš pokazati?

Ćaća:

Babin advokat mi je da pismo.

Mater:

To je ona napisala?

Ćaća:

Je, za nas.

Mater:

Oh... *(Plače.)*

Mali:

Ajde, nemoj. Bolje je njoj sada nego nama.

Baba:

To sigurno.

Ćaća:

Biće je ona već napravila dar-mar gori na nebu.

Mali:

Sigurno. Tamo je već dva dana, mora je past bar jedan prosvjed.

Baba:

Ne plači, neve, dobro je babi.

Mater:

O bože... Sve se tako brzo dogodilo.

Mali:

Ajde čitaj, Čaća.

Čaća:

(Otvora pismo.) Dragi moji...

(Čaća čita, Mater i Mali slušaju. Nepomični su, ne čuje se ništa. Ponovno babin glas.)

Baba:

Nisan ja ništa virovala kada je doktor reka da neću dugo, ali za svaki slučaj, zlu ne tribalo, ja lipo sidi za laptop i otipkaj in jedno malo pismo. I dobro da san to na vrime napravila, jer, eto đavla, sutridan odzvonija babi čas. A ne bi valjalo da san otišla, a da in nisan objasnila nike stvari.

Čaća:

Eto, to niste znali o vašoj babi, to niko nije zna. Srce mi se cipalo, suze su mi često na očima bile, ali uvijek bi stisla zube i išla dalje, uvijek naprid, uvijek hrabro. A taki želim da i vi budete u životu... *(Plače.)*

Baba:

Ajme, ne mogu ovo gledat... Da san znala, ne bi ništa pisala. Ma ne, isto je bolje vako, bolje. Sad in je malo teško, al domalo će sve bit super. Sve će bit super, ne berite brigu! Ne čuju me. Lu-di-lo!!

Čaća:

Šta ludilo?

Mater:

Rekla sam pomalo.

Ćaća:

Ja san čuja ludilo. (*Zvoni mobitel.*) Evo opet zovu. (*kroz plač*) A lipo san napisa na fejsu da ne radimo.

Mali:

Ja ću, ajde. Halo, dobar dan. Nema, nema. Ne, gospođo, ne radimo. I vama, bog, doviđenja.

Ćaća:

(*Duboko uzdahne, pribere se i nastavlja.*) Najviše od svega bi volila da slidite svoje snove. I onda kad van reču da vi to ne morete, e onda pogotovo! U inat svima. Nevista moja, kad ti reču da ne moš jer si ženska, jer si slaba, jednog dana i jer si stara, ti in se samo nasmiji i nastavi o svon poslu. Ne znaju oni u koga se pačaju! Uostalom, sve znaš... Direktorice. I nemoj se puno mislit, traži tu povišicu, zaslužila si je.

Mater:

Istina, istina...

Baba:

Nego kako!

Ćaća:

A ti, kuvaru moj... To ka meni. ...samo tako nastavi, spiza ti je za lizat prste. Puno je lipo vidit kako si se prominia, kako si posta pravi suvremeni muškarac. Nisi više zadrta seljačina koja ne... Dobro, to ćemo preskočit. Bla, bla, bla. E, evo. Sada si pravi uzor svome sinu i baba je ponosna na tebe. Hehe, a naše babe! Nije da se falin, al iman ja još sakrivenih talenata, nije ovo pola pisme. Evo neki dan san napravio kompletnu reorganizaciju u kupatilu. Jes vidila kako više stane kad se peškiri onako slažu?

Baba:

Ajde čitaj, ne oteži.

Mater:

Je, je, odlično si posložio, nema šta. Ajde, nastavi sad.

Baba:

Eto ti ga đavla! Neko je na vratima, sad će pozvonit. (*Čuje se zvono.*) Jesan rekla?
(*Smije se.*)

Mali:

Evo neko zvoni.

Ćaća:

Ko je sad?

Mater:

Idem ja, al nemojte čitat bez mene.

Mali:

Okeej.

(*Mater odlazi. Ćaća uzima kuharicu i čita, Mali vadi mobitel i tipka. Babin glas.*)

Baba:

Čekaj, koji je ovo? Ka da san ga negdi već vidila... Ta kosa, brkovi... Da nije neki pivač? Arsene! Aj poviri sekund! Jel tebi ovi poznat? Nije? ... Čekaj, muči, da čujem šta govore. Evo ide ća. A nisan ništa čula. ... Kako zašto? Pa moran pazit na njih.

Mater:

Evo me, možeš nastaviti.

Ćaća:

Ko je bija?

Mater:

Mali brko.

Mali:

Oni hipster šta minja poštara?

Mater:

(Sjeda i stavlja paket na stol.) Aha, neki paket je donio.

Baba:

Aaa, tako je!

Mali:

Biće one slušalice šta san naručija s ebay-a.

Mater:

(Gleda paket.) Nije bome. Piše da je za babu.

Baba:

Je, je, tako je! Mali što minja poštara. A je nan brza pošta, čudo jedno! Čovik umre dok se naćeka.

Mali:

Šta ćemo? Oćemo otvorit?

Ćaća:

A ne znan, nije red.

Mater:

A opet glupo da stoji ovako.

Mali:

Aj ti to pročitaj do kraja pa ćemo posli vidit šta ćemo.

Ćaća:

Ajde, dobro, di san sta... ... E, evo ga. Mali... *(Malome)* To tebi. ...Zlato babino. Prid tobom je budućnost i sve je u tvojim rukama. Budi pametan, budi siguran u sebe, slušaj svoje srce i

svoju savijest. Svit će ti nekad bit okrutan i zao, doživjet ćeš nepravde, svjedočit ćeš nepravdi. Ne daj da te to obeshrabri, ne saginji glavu, ne zatvaraj oči. Trudi se ostaviti traga i dati svoj doprinos društvenom boljitku. Baba je to radila kako je znala i mogla, ti ćeš naći svoj put.

Mater:

Divno... Baš divno.

Mali:

Rasplakat ću se, haha.

Ćaća:

Jes vidio. Imala je i pjesničkog dara naša baba. Šteta šta to niko u obitelji nije naslidia.

Mater:

Ajde dalje.

Ćaća:

Zapanti, molin te, da su svi ljudi na ovon svitu jednako vridni, i žene i muškarci i dica i starci i bolesni i zdravi. Nismo svi isti, da se ne lažemo, neki su među nama slabiji, neki jači, neki su pametniji, neki spretniji... Ali svi smo pod kožon krvavi, kako kažu naši stari. Da skratin, njeđuj svoj um i svoj duh, poštuj ljude, veseli se životu. PS. I prijavi se na oti Lidrano, šta više čekaš, nisi tukac. U one dvi teke šta san ih slučajno pročitala, one šta ih držiš ispod kreveta, ima puno lipih pisama, viruj babi, ona ima nos za te stvari. ... Toliko od mene. Sve vas pozdravlja i ljubi... vaša baba.

Mali:

(Plače.) Zbogon baba...

Baba:

Ma koji zbogon. Ne mrdan ja odavle, ne beri brigu.

Mater:

(Ustaje, grli Maloga.) Ajde, ajde, baba bi se rastužila da te vidi takvog.

Ćaća:

Ajmo, svi otarite suze pa idemo na ćevape. Znan jedno dobro misto. Vidit ćete, dušu liče!

Mali:

To ka balkanski normabel?

Ćaća:

E,e!

Mater:

A paket?

Ćaća:

A šta ja znan. Da ga otvorimo?

Mali:

Ja ću, aj.

(Mali otvara paket, Mater i Ćaća gledaju.)

Mater:

Haha, što je ovo?

Mali:

(Vadi jedno po jedno iz kutije.) Japanke, cvike za sunce, neka krpa...

Mater:

To je pareo.

Ćaća:

(Afektira.) A i pari neki pa-re-o.

Mali:

I... Cvijetni vjenčić, to ka za Havaje šta se stavi oko vrata.

Ćaća:

(Zamišljeno.) Za Bahame.

Mali:

Dobro, ista stvar.

Mater:

Bože... Ona je stvarno planirala otići na te Bahame.

Ćaća:

Mislija san da je to više ka neka zafrkancija.

Mater:

A i ja...

Mali:

A jee, tako je. Sad se sićan da je spominjala da joj je to ka neka životna želja.

Ćaća:

(tužno) A nikad nigdi nije otputovala naša baba.

Mater:

Šteta, baš šteta.

Mali:

A gledaj, ja virujen da je ona sada na nekon boljen mistu. Boljen i od Bahama. Sto posto sad skakuće po oblacima u raj, pije koktele, igra s anđelima na laštik i šta ja znan.

Ćaća:

To si lipo reka. Nećemo sad bit, kako se reče, malodušni, baba to ne bi volila. Di god da je, siguran san da gušta svoga boga. To je taki karakter, nama je to u raci - iskoristi najbolje šta možeš sve šta ti život pruža. A i ono posli njega.

Baba:

Ma vidi ti njih, čovik bi pomislija da se mogu sami brinit za sebe, da in ne triba baba da čini intervencije odozgar.

Mater:

Ja se slažem. A mogli bi sad stvarno na te ćevape, da se malo razveselimo.

Mali:

Aj, amo ća!

Ćaća:

Čekaj, upalit ću klimu da malo rashladi dok se vratimo, krepat ćemo od vrućine.

(Izlaze, a na stolu ostaje kutija i pored nje stvari koje je Mali izvadio. Tiho se čuje glazba, zveckaju ključevi, lupaju cipele. Uskoro se pojavljuje baba. Odjevena je u bijelu haljinu, ima aureolu. Sjeda na kauč, zamišljena je.)

Baba:

Kad ja malo bolje promislin o svemu... Mislin da će se oni snać i bez mene. Neću valjda provest vječnost gledajući šta oni rade, ka u onome bigu braderu. A vidi gori ekipe, vidi sunca, vidi ludila! Dosta je baba učinila za društveni boljita, sada je vrime za zasluženi odmor. *(Stavlja naočale i cvjetni vijenac oko vrata. Ostale stvari sprema u kutiju, kutiju stavlja pod ruku i odlazi.)* Zbogon dico - aloha Bahami, baba se emancipirala!

KRAJ